

ESTRATÈGIA DEL GOVERN DEL QUÉBEC RESPECTE A EUROPA

2012-2015

SUMARI

FRANÇA
ALEMANYA
UNIÓ EUROPEA
ITÀLIA ESPANYA RÚSSIA

REGNE UNIT
BÈLGICA

Ministère des Relations internationales
www.mri.gouv.qc.ca

Tots els drets reservats

Dipòsit legal – 2012

Bibliothèque et Archives nationales du Québec

Bibliothèque et Archives Canada

ISBN: 978-2-550-64459-0 (imprès)

ISBN: 978-2-550-64460-6 (pdf)

© Gouvernement du Québec, 2012

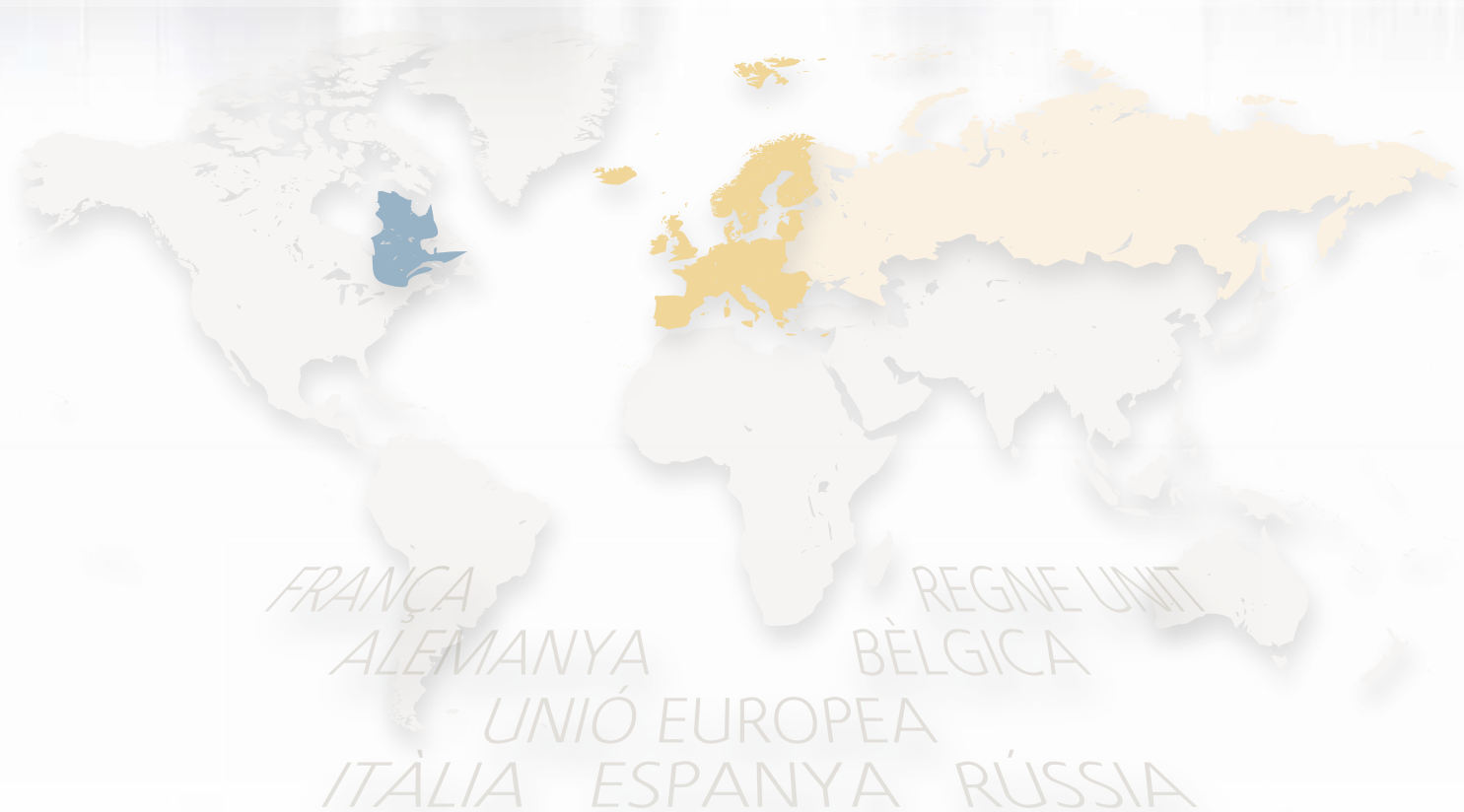
Aquest document està imprès amb tintes ecològiques
sobre paper fet completament de fibres reciclades.

ESTRATÈGIA DEL GOVERN DEL QUÉBEC RESPECTE A EUROPA

2012-2015

SUMARI

INTRODUCCIÓ

DE LA MINISTRA DE RELACIONS INTERNACIONALS

Des de fa més de cinquanta anys, el Québec disposa d'una xarxa de representacions a Europa que en garanteix la influència. Les relacions que hem mantingut amb diversos països d'Europa s'han desenvolupat, i de vegades s'han reorientat, tenint sempre molt clara la necessitat estratègica del nostre estat de ser present i actiu en territori europeu. Gràcies a aquests lligams, el Québec veu com sorgeixen a Europa nous reptes i noves oportunitats que cal aprofitar.

Essencial per al bon desenvolupament de les nostres relacions internacionals, la política internacional del Québec que vaig iniciar el 2006 fixava com a objectius els territoris i les accions prioritàries que calia dur a terme a Europa. Aquest treball concertat ha establert les bases que permeten avui la creació d'un nou espai econòmic en benefici del conjunt de la societat quebequesa.

Arreu del món i especialment a Europa, el Québec desitja crear ponts i aliances estratègiques. Recordem l'*Acord entre el Québec i França en matèria de reconeixement mutu de les qualificacions professionals* que va crear, el 2008, un espai de mobilitat transatlàntica fins ara sense comparació en el món. Gràcies a la iniciativa del Govern del Québec, aquestes aliances ens han conduït a les negociacions de l'*Acord econòmic i comercial global entre el Canadà i la Unió Europea*. En resum, la situació estratègica del Québec en l'àmbit internacional, i concretament a Europa, ens permet aprofitar avui els reptes que ofereix una Europa que es redefineix.

Aquesta és l'òptica amb la qual s'ha elaborat aquesta *Estratègia del Govern del Québec respecte a Europa*. En matèria econòmica, proposa mitjans per donar suport al desenvolupament de les nostres empreses en aquest immens mercat comú i, gràcies al Plan Nord (Pla Nord), atraure inversions europees. Fa un èmfasi especial en la cooperació en matèria de recerca i innovació amb la Unió Europea, i concreta la creació d'un nou espai econòmic per al Québec. També conté mitjans per donar suport als nostres artistes, que són uns ambaixadors de primer ordre pel que fa a la promoció de la identitat i de la cultura quebequeses. Finalment, es fonamenta en les representacions a Europa fent les xarxes de responsables polítics i econòmics per tal d'incrementar-hi la seva influència i inspirar-se en les millors pràctiques en benefici del conjunt de la societat quebequesa.

MONIQUE GAGNON-TREMBLAY

Ministra de Relacions Internacionals i
ministra responsable de la Francofonia

EUROPA, SOCI PRIVILEGIAT DEL QUÉBEC

Obert al món i actiu en l'escenari internacional, el Quèbec s'ha dotat d'una xarxa de representacions a Europa¹ que contribueix a la seva prosperitat. Des de la creació de les primeres delegacions quebequeses a París i a Londres, gràcies a la Revolució Tranquil·la, la presència del Quèbec a Europa s'ha estès a altres territoris i ara es desplega a Alemanya, a Bèlgica, a Espanya i a Itàlia.

Aquesta estratègia es fonamenta en una sinergia incrementada i en una millor coordinació d'aquestes representacions, que evolucionen en un entorn polític europeu dominat alhora per la importància política creixent de la Unió Europea (UE) i pels interessos nacionals, els quals s'expressen amb la mateixa força. Amb aquest objecte, la xarxa desenvoluparà més les seves relacions amb les instàncies dels estats membres responsables dels assumptes europeus, sota la coordinació de la Delegació General del Quèbec a Brussel·les, amb la finalitat d'influir des del començament en les decisions preses a escala europea sobre els reptes estratègics per al Quèbec.

El personal de les representacions del Quèbec a Europa treballa cada dia per assolir uns resultats tangibles per a la societat quebequesa, donant suport a:

- la visibilitat del Quèbec envers els responsables polítics i econòmics, els líders d'opinió estrangers i la societat civil;
- les empreses quebequeses en les seves gestions per poder entrar en el mercat europeu;
- els vincles entre els investigadors i científics quebequesos i europeus;
- la promoció del Quèbec respecte dels immigrants potencials;
- l'atracció d'inversions;
- la posada al mercat d'actes i productes culturals del Quèbec;
- l'atracció d'estudiants europeus a les institucions d'ensenyament del Quèbec.

I FRANÇA

LA DELEGACIÓ GENERAL DEL QUÉBEC A PARÍS REPRESENTA EL QUÉBEC EN EL CONJUNT DEL TERRITORI FRANCÈS.

La política internacional del Quèbec identifica França com un dels seus dos associats estratègics al món, juntament amb els Estats Units. Això s'explica no sols per la nostra proximitat històrica i cultural, sinó també perquè França té molts actius que afavoreixen els interessos del Quèbec. Cinquena potència econòmica mundial, França és un actor rellevant en innovació en els sectors d'excel·lència, com ara l'aeronàutica, l'espai, la sanitat, el sector agroalimentari i el digital. És un pilar de la construcció europea i gaudeix d'una influència cultural considerable.

¹ En aquest document, Europa fa referència al continent, des de Portugal fins a Rússia, incloent-hi el Regne Unit, Irlanda i Islàndia.

Les relacions polítiques amb França no tenen equivalent i les reunions polítiques regulars en són un testimoni ben evident. França és un actor indispensable per a tots els reptes que concerneixen el Québec. França és el tercer soci econòmic del Québec a la Unió Europea. Es comptabilitzen unes 400 empreses franceses al Québec i més de 160 filials quebequeses a França. En recerca, França és el segon soci del Québec pel que fa a publicacions comunes. En cultura, França representa el primer mercat del Québec. El flux d'intercanvis humans entre França i el Québec és impressionant. Cada any, uns 600.000 turistes quebequesos i francesos viatgen a banda i banda de l'Atlàntic. Prop de 4.000 súbdits francesos són admesos cada any al Québec com a immigrants permanents, a més dels 10.000 treballadors temporals. Uns 8.000 estudiants francesos estan matriculats en universitats quebequeses i més de 1.000 quebequesos estudien a França.

Aquesta relació directa i privilegiada neix d'una voluntat política compartida. Transcendeix els vassallatges partidistes en les classes polítiques francesa i quebequesa. El Consolat General de França a la ciutat de Québec i la Delegació General del Québec a París (DGQP) garanteixen, sense intermediaris, les comunicacions de govern a govern. La DGQP gaudeix dels privilegis i les immunitats que habitualment es concedeixen a les ambaixades. El 1965, el primer acord internacional del Québec es va signar amb França, establint el pilar de la cooperació. Les relacions bilaterals avui arriben a un grau de maduresa tal, que França i el Québec duen a terme accions comunes en tercers països, basteixen aliances en assumptes multilaterals i arriben a acords que faciliten la mobilitat i la integració dels treballadors.

Arran de la visita oficial del primer ministre francès Raymond Barre, el 1977, els dos governs van instaurar trobades alternes entre primers ministres quebequesos i francesos on es tenen en compte els enfocaments i les prioritats de la relació bilateral. Nombroses visites i missions ministerials mantenen una concertació política contínua pel que fa a les preocupacions comunes.

La Comissió Permanent de Cooperació Francoquebequesa, creada el 1965, i el Fons Francoquebequès de Cooperació Descentralitzada, constituït el 2005, organitzen cada any un centenar de programes i projectes i posen en relació investigadors, universitaris, artistes, representants dels poders públics i mitjans associatius i privats. Sis organismes reforcen aquesta relació, especialment l'Oficina Francoquebequesa per a la Joventut (OFQJ), el Grup Francoquebequès de Cooperació Econòmica i el Consell Francoquebequès de Cooperació Universitària.

Des de fa uns vint anys, l'auge considerable de la cooperació descentralitzada amb les regions franceses confereix un fort arrelament territorial als lligams bilaterals. Així, la DGQP ha signat plans d'acció amb sis consells regionals: Alsàcia, Aquitània, Illa de França, Migdia-Pirineus, Poitou-Charentes i Roine-Alps.

I EL REGNE UNIT

LA DELEGACIÓ GENERAL DEL QUÉBEC A LONDRES REPRESENTA EL QUÉBEC AL REGNE UNIT I A LA REPÚBLICA D'IRLANDA COM TAMBÉ ALS PAÏSOS NÒRDICS.

El Regne Unit és alhora un actor rellevant en l'escena europea i internacional, una potència econòmica i financera mundial, un innovador en matèria de polítiques públiques i un pol cultural i científic d'avantguarda. L'economia del país forma part del grup dels països capdavanters europeus, i la *City* londinenca és un dels centres de les finances mundials. Des de molts punts de vista, doncs, el Regne Unit constitueix una font d'oportunitats per al Québec. A tall d'exemple, el 2010, les exportacions quebequeses hi assoliren un valor de dos mil milions de dòlars. De la mateixa manera, el Regne Unit és un important inversor estranger al Québec, on hi ha establertes més d'un centenar de societats sota control britànic.

Com a pol cultural de primer ordre, el Regne Unit, i concretament la capital Londres, constitueix un lloc de difusió que ofereix un trampolí per obrir altres mercats.

En virtut del procés de devolució iniciat el 1998, Escòcia i el País de Gal les tenen cada cop més poders i els seus nous àmbits de competències concorden sovint amb els del Québec, la qual cosa possibilita nous àmbits de col·laboració. De la mateixa manera, aquestes regions esdevenen socis potencials en els esforços per reconèixer el paper dels estats federats en l'àmbit internacional. Finalment, els països nòrdics ofereixen

possibilitats interessants de cooperació pel que fa a polítiques públiques, per tal com han posat en marxa moltes iniciatives que poden inspirar el Québec, sobretot en el context del Plan Nord i en matèria de lluita contra el canvi climàtic.

I ALEMANYA

LA DELEGACIÓ GENERAL DEL QUÉBEC A MUNIC I LA SEVA OFICINA A BERLÍN COBREIXEN ALEMANYA, ÀUSTRIA I SUÏSSA.

A Europa, Alemanya constitueix alhora la primera potència econòmica, el país amb més població, i, juntament amb França, el motor de la construcció europea. Primera exportadora d'Europa, sobretot gràcies als seus béns d'alta tecnologia, es caracteritza per la competitivitat, la qualitat dels productes, els treballadors altament qualificats i la preocupació constant pel medi ambient. En el sector cultural, Alemanya té un renom internacional tant pel que fa al patrimoni, els grans museus i la cultura clàssica com pels sectors contemporanis. A més, Berlín és reconeguda com la capital mundial de les arts visuals.

Les empreses quebequeses generen nombrosos llocs de treball en aquest país: la seu social internacional de Bombardier Transport està situada a Berlín, mentre que, a la inversa, algunes empreses alemanyes, com ara Siemens, també generen llocs de treball qualificats al Québec. En l'àmbit cultural, el Québec hi ofereix centenars de prestacions culturals cada any, i sis centres d'estudis quebequesos hi duen a terme activitats, a més de programes de mobilitat d'estudiants i una cinquantena d'acords entre universitats quebequeses i alemanyes.

A més, el Québec manté relacions amb molts *länder* que integren la federació alemanya, en particular Baviera, amb la qual s'han conclòs prop de cinc-cents projectes de cooperació des del 1989, com també amb Saxònia, que reconeix el Québec com a soci internacional privilegiat. Respecte a Àustria, el Québec acapara prop de la meitat del comerç entre aquest país i el Canadà, i també manté relacions privilegiades amb el *land* de l'Alta Àustria. De la mateixa manera, el Québec ha mantingut relacions polítiques amb el cantó suís del Jura.

I BÈLGICA

LA DELEGACIÓ GENERAL DEL QUÉBEC A BRUSSEL·LES TÉ COM A MANDAT PROMOURE ELS INTERESSOS DEL QUÉBEC A BÈLGICA, A LUXEMBURG, ALS PAÏSOS BAIXOS I DAVANT LES INSTITUCIONS EUROPEES.

Bèlgica és al cor d'Europa, i de diverses maneres. Des del punt de vista econòmic, la seva situació geogràfica central entre els països més importants de l'Europa occidental i les seves infraestructures portuàries de qualitat són estratègiques per al comerç. Políticament, és un punt de confluència de les relacions internacionals, amb la presència a Brussel·les de més de mil organitzacions internacionals, tant públiques com privades. Així, els governs que pretenen tenir influència en les decisions internacionals hi han de ser presents, sobretot per raó de la presència de les institucions de la Unió Europea, que aplega vint-i-set estats² i constitueix la segona economia del món amb un mercat d'uns cinc-cents milions d'habitants i una moneda única utilitzada per disset països.³

Les institucions de la Unió Europea evolucionen constantment i el Québec ho ha de tenir en compte. El Tractat de Lisboa, que va entrar en vigor el desembre del 2009, reforça els poders del Parlament Europeu: els eurodiputats ara hauran de donar el seu aval als acords internacionals negociats per la Unió Europea, en el mateix moment que el Canadà hi negocia un acord de lliure canvi. A més, el nomenament d'un alt representant per als afers estrangers i la política de seguretat té repercussions importants en l'acció exterior de la Unió Europea.

2 Amb data 7 de febrer de 2012. Altres països són susceptibles d'incorporar-se a la Unió Europea durant el període considerat per aquesta *Estratègia*.

3 *Ídem*.

Bèlgica és una federació les entitats de la qual compten amb una plena autonomia en el pla internacional en els àmbits de les seves competències. Així, el Québec ha dut a terme una rica cooperació institucional amb la Comunitat Francesa de Bèlgica (CFB), Valònia-Brussel·les i Flandes. La CFB representa un soci important del Québec en el si de l'Organització Internacional de la Francofonia (OIF).

Els artistes quebequesos tenen molta presència a Bèlgica. Els difusors programen regularment les nostres companyies en el marc de la seva temporada regular o arran de grans esdeveniments, i la cooperació cultural amb la Comunitat Francesa de Bèlgica i Flandes dóna suport a nombrosos projectes de dansa, música, cinema i literatura. A més, des de fa més de vint-i-cinc anys, l'Oficina Québec Valònia Brussel·les per a la Joventut (OQWBJ) cada any recolza la mobilitat de vuit-cents joves francòfons.

I ITÀLIA

LA DELEGACIÓ DEL QUÉBEC A ROMA COBREIX ITÀLIA I L'ESTAT DE LA CIUTAT DEL VATICÀ, A MÉS D'EXERCIR UN MANDAT DE VIGILÀNCIA A LA CONCA MEDITERRÀNIA. HI HA UNA OFICINA ECONÒMICA INSTAL·LADA A MILÀ.

Membre fundador de la Unió Europea i quarta economia de la Unió, Itàlia es caracteritza per un sistema de petites i mitjanes empreses innovadores i dinàmiques sovint complementàries a les activitats de les empreses quebequeses. La col·laboració bilateral també s'expressa en l'àmbit de la recerca, la ciència i la tecnologia. L'interès creixent dels inversors italians pel Québec i, inversament, el dels quebequesos per Itàlia reforça l'aportació econòmica ja important en els dos territoris en molts sectors amb un elevat valor afegit.

Amb les seves infraestructures i els seus esdeveniments culturals de primer ordre, Itàlia constitueix un mercat important per a la difusió dels productes culturals quebequesos. Cada any, centenars d'activitats culturals permeten el desenvolupament de carreres a Itàlia en totes les diferents expressions culturals. Des del punt de vista acadèmic, hi ha una quarantena d'acords de col·laboració interuniversitària que permeten una mobilitat d'estudiants i professors molt important entre Itàlia i el Québec. De la mateixa manera, Itàlia allotja el Centre Interuniversitari Italià d'Estudis Quebequesos, que agrupa nou universitats italianes i que és l'únic centre d'aquest tipus a l'estranger.

Tot i que fa una vintena d'anys els intercanvis de cooperació s'inscriuen en el marc de la subcomissió mixta quebequesa-italiana, que constitueix la pedra angular de les relacions bilaterals, el Québec també ha creat associacions estratègiques amb algunes regions italianes. Es tracta especialment del cas de la Llombardia, un dels quatre motors d'Europa, amb la qual el Québec participa en una associació administrativa en matèria de col·laboració industrial i tecnològica (PAIT). A més, la Llombardia dinamitza el World Regions Forum, que aplega les disset regions i estats federats més innovadors del món, entre ells el Québec.

I ESPANYA

L'OFICINA DEL QUÉBEC A BARCELONA COBREIX ESPANYA I PORTUGAL.

Espanya és la cinquena economia de la Unió Europea i la dotzena a escala mundial, pel que fa al PIB. Figura entre els clients comercials importants del Québec a Europa. La situació geogràfica d'Espanya constitueix per a les empreses, les institucions i els artistes quebequesos un cap de pont cap als altres països europeus i els països de la riba sud de la Mediterrània. Les xarxes i els centres de recerca científica, la indústria aeronàutica, els sectors de les tecnologies de la informació i les comunicacions, del transport, de les ciències de la salut, de les tecnologies verdes i del sector agroalimentari són per al Québec oportunitats de col·laboració que cal explotar.

El Québec constitueix el punt de confluència dels intercanvis comercials entre el Canadà i Espanya, que han seguit una tendència ascendent durant l'última dècada. El nombre d'inversions espanyoles directes al Québec no para d'augmentar des de fa uns quants anys i, en matèria turística, els intercanvis progressen gràcies a l'establiment de vols directes. A més, Espanya és un mercat indispensable per als artistes i les companyies del Québec. Tant si són de grans dimensions, com el Cirque du Soleil, com més petites, les companyies quebequeses cada any assoleixen èxits importants en el mercat espanyol.

Cal afegir que Catalunya, que mostra una voluntat de fer-se valer com a actor reconegut entre els estats federats i les regions, constitueix un soci estratègic per al Québec, en particular en determinats fòrums internacionals que tracten de qüestions fonamentals com ara el canvi climàtic. Finalment, el Govern del Québec disposa des del 1996 d'un acord marc de cooperació que tracta nombrosos àmbits amb el Govern de Catalunya, la comunitat autònoma espanyola amb el PIB més elevat.

I RÚSSIA, UNA POTÈNCIA ECONÒMICA EMERGENT

El Québec també ha de mirar cap a l'exterior de la Unió Europea, cap a Rússia, punt d'unió entre Europa i l'Àsia. Els intercanvis comercials entre el Québec i Rússia van en augment. Les immenses necessitats de Rússia en infraestructures i en tecnologies, provocades pel pla de modernització del país i el seu mercat interior de 140 milions de consumidors, ofereixen unes perspectives de negoci prometedores per al Québec en sectors en què les empreses quebequeses tenen una gran experiència, sobretot la construcció i les infraestructures, la maquinària i el material agrícola, i també la silvicultura i el material forestal, la moda i els béns de consum.

Conseqüentment, aquesta estratègia es desplegarà de manera prioritària en els territoris i amb els socis següents:

- els territoris que compten amb representacions del Québec a Europa;
- les institucions europees, sobretot la Comissió Europea i el Parlament Europeu;
- Rússia, com a potència econòmica emergent.

Perseguirà els objectius següents:

- 1) Afavorir la prosperitat econòmica del Québec;
- 2) Donar suport a la cooperació en matèria de recerca i d'innovació;
- 3) Potenciar la mobilitat de les persones;
- 4) Promoure la cultura quebequesa;
- 5) Incrementar la capacitat d'acció del Québec i el desenvolupament de l'expertesa.

1. AFAVORIR LA PROSPERITAT ECONÒMICA DEL QUÉBEC

Europa constitueix el segon soci econòmic del Québec després dels Estats Units. Aquest continent presenta unes perspectives altament interessants per al Québec en el context d'una recuperació econòmica encara fràgil i de la importància per a les empreses quebequeses de diversificar els territoris d'exportació i les associacions empresarials. El pes econòmic d'Europa, els seus progressos tecnològics, la seva proximitat geogràfica i les maneres de dur-hi a terme els negocis representen un gran potencial per al Québec.

És per això que el Govern del Québec continuarà oferint a les empreses quebequeses serveis adaptats al seu projecte de negoci i a les exigències europees, sobretot amb la mediació d'Export Québec, que té com a missió ajudar les empreses a desenvolupar, a consolidar i a diversificar els seus mercats fora del Québec a través de serveis adaptats a les seves necessitats i complementaris als dels seus col·laboradors governamentals, regionals, associatius i sectorials. Export Québec també pretén donar suport a la implantació d'empreses quebequeses a Europa, sobretot per mitjà de la participació en una xarxa d'incubadores en col·laboració amb l'organisme Entreprises Rhône-Alpes International. Les missions comercials en territori europeu, incloent-hi sobretot la participació d'empreses quebequeses en salons o fires importants, com també l'acolliment de compradors europeus al Québec, també són fórmules a les quals cal donar prioritat.

Els territoris prioritaris del Québec a Europa determinats per tal de maximitzar-hi els resultats econòmics per a les empreses segons determinats sectors, són els següents:

- França (tecnologies verdes, TIC, aeronàutica, tècniques tèxtils, ciències de la vida);
- Regne Unit (aeronàutica, ciències de la vida, tecnologies verdes);
- Alemanya (TIC, ciències de la vida, material de transport i tecnologies verdes);
- Itàlia (ciències de la vida, aeronàutica, tecnologies agroalimentàries);
- Espanya (aeronàutica, TIC i biotecnologies);
- Bèlgica (ciències de la vida, aeronàutica i tecnologies verdes);
- Rússia (construcció i infraestructures, maquinària i equipaments agrícoles, silvicultura i equipaments forestals, moda i béns de consum).

El Québec consolidarà, a més, la cooperació econòmica amb les regions europees a fi de vincular els segments d'excel·lència quebequesos i europeus. Es parlarà una atenció especial al desenvolupament del mercat europeu respecte als productes del bosc quebequès, com també a la promoció del Québec com a destinació turística entre els europeus. Finalment, un seguit de nous projectes deixen entreveure un desenvolupament creixent de les relacions econòmiques entre el Québec i Europa, com ara el Plan Nord i l'*Acord econòmic i comercial global entre el Canadà i la Unió Europea*.

EL PLAN NORD (EL PLA NORD)

El Québec disposa de grans actius perquè els inversors europeus s'interessin a participar en el Plan Nord: una economia desenvolupada i diversificada, molt rica en recursos naturals, un sector miner en plena efervescència i una producció hidroelèctrica que figura al quart lloc del món. És per això que el Govern del Québec s'esforça a fomentar oportunitats de negoci al territori del Plan Nord duent a terme activitats de captació amb els futurs inversors europeus, i ho fa amb el suport de la xarxa de les delegacions del Québec.

L'ACORD ECONÒMIC I COMERCIAL GLOBAL ENTRE EL CANADÀ I LA UNIÓ EUROPEA

Amb aquest acord, el Québec vol:

- eliminar les barreres tarifàries i no tarifàries que frenen l'accés al mercat europeu de les nostres empreses;
- alleugerir les càrregues administratives, cosa que facilitaria l'accés de les empreses als mercats europeus;
- simplificar els tràmits duaners;
- incrementar la presència del Québec en els mercats de la Unió Europea i a la inversa;
- estimular la inversió estrangera directa, la creació de llocs de treball i la introducció de noves tecnologies;
- facilitar la mobilitat de la mà d'obra i ampliar el conjunt de treballadors qualificats;
- arribar a compromisos en matèria de medi ambient;
- facilitar els processos de certificació de productes;
- incrementar la cooperació en matèria de recerca i d'innovació.

2. DONAR SUPORT A LA COOPERACIÓ EN MATÈRIA DE RECERCA I D'INNOVACIÓ

La prosperitat econòmica i social del Québec es basa més que mai en la seva capacitat per innovar i per participar activament en la nova economia. És per això que el Govern del Québec ha convertit la innovació en un element prioritari de la seva estratègia per estimular el creixement dels sectors que generaran els llocs de treball futurs i mantindran la seva prosperitat. Per la seva banda, la Unió Europea dóna prioritat a la recerca i la innovació, una prioritat que es tradueix en la iniciativa *Unió de la innovació*, iniciada l'octubre del 2010. Els avantatges mutus que poden aportar cooperacions sòlides entre el Québec i la Unió Europea en aquest àmbit són evidents, ja que hi ha molts sectors prioritaris de la Unió Europea en matèria de recerca que coincideixen amb els del Québec, sobretot l'aeroespacial, les ciències de la vida, les tecnologies de la informació i les comunicacions, les tecnologies verdes, i també la innovació social.

Per tant, el Québec pretén crear iniciatives estratègiques en recerca i innovació tant a través dels programes de la Unió Europea com en virtut d'iniciatives bilaterals amb països europeus. Per fer-ho, vol instaurar un equip a la seva delegació general de Brussel·les per garantir una vigilància i presència contínua en els mitjans europeus vinculats a la recerca i la innovació, i establir els mecanismes que permetran facilitar els passos necessaris per incrementar el nombre de projectes de recerca i innovació amb Europa. A més, l'organització periòdica d'un fòrum sobre la innovació que aplegui socis quebequesos i europeus dels sectors públics i privats de la recerca serà una oportunitat per assegurar el seguiment d'aquests projectes conjunts. Finalment, el Plan Nord representa una nova via de cooperació, i es conviden els investigadors quebequesos i europeus a treballar plegats amb l'objectiu d'enriquir els seus coneixements comuns respecte als mitjans nòrdics.

3. POTENCIAR LA MOBILITAT DE LES PERSONES

Durant els pròxims deu anys, el mercat laboral quebequès necessitarà 1,4 milions de persones per respondre al creixement de l'ocupació i per prendre el relleu dels qui es jubilaran. El Plan Nord comportarà, a més, una demanda més gran per a moltes categories de treballadors qualificats. Per respondre a aquestes necessitats, el mercat laboral del Québec haurà de comptar sobretot amb la immigració. L'escassetat de mà d'obra ja es pot observar en determinats sectors d'activitat específics i les empreses s'adrecen cada vegada més cap al reclutament internacional per satisfer les seves necessitats a curt termini, gairebé sempre recorrent a la immigració temporal. Aquestes empreses poden comptar amb el suport del Govern del Québec en aquesta gran obra.

D'ara endavant, el Québec ha d'aconseguir situar la seva acció en aquest nou context de mobilitat creixent i s'ha de dotar de mitjans moderns per ser atractiu per a estudiants i treballadors qualificats que potencialment voldrien establir-s'hi i facilitar-ne la integració social i professional. Es pot disposar de diversos instruments innovadors, com ara l'*Acord entre el Québec i França en matèria de reconeixement mutu de les qualificacions professionals*, com també l'*Acord entre el Govern del Québec i el Govern de la República francesa relatiu a la mobilitat professional i a la integració dels migrants*. L'aplicació d'aquests acords afavoreix la creació d'un ampli espai de mobilitat amb França, i el Québec espera que ben aviat s'estengui a tot Europa. Finalment, els acords de seguretat social, la promoció de l'oferta educativa quebequesa a Europa, les pràctiques per als joves i els intercanvis de bones pràctiques també contribueixen a afavorir la mobilitat de les persones entre el Québec i Europa.

4. PROMOURE LA CULTURA QUEBEQUESA

La llengua francesa i la cultura són els vectors més potents de l'afirmació de la identitat quebequesa. Respecte a això, els artistes i els creadors contribueixen de manera inestimable a la reputació que el Québec s'ha guanyat arreu del món. La presència significativa dels artistes, dels organismes i dels productors quebequesos a l'escena europea és impressionant i és testimoni de la vitalitat cultural del Québec. Per al Québec, el continent europeu constitueix el primer mercat cultural i hi troba avantatges importants: una xarxa de programadors amb prou experiència per donar suport a la difusió d'obres quebequeses i afavorir les coproduccions, uns catxets competitiu, unes condicions de pràctica estimuladores i nombroses afinitats artístiques, a més d'una xarxa d'assessors i d'agregats culturals quebequesos que treballen en les representacions del Québec a Europa. En aquest entorn cada vegada més competitiu, aquests assessors han de treballar en xarxa amb els seus col·legues presents a les grans capitals culturals europees, han d'innovar, han de fer circular la informació estratègica entre tots els qui intervenen en el món cultural i han de generar oportunitats per als creadors quebequesos.

El Govern del Québec, sobretot a través del Consell de les Arts i les Lletres del Québec i la Societat de Desenvolupament de les Empreses Culturals, dóna suport als creadors quebequesos en els seus esforços de desenvolupament del mercat europeu. En un context competitiu en què l'accés als mercats estrangers es redueix, caldrà desplegar un seguit d'estratègies dirigides per a l'entrada en aquest mercat. És per això que el Québec continuarà promovent els artistes i creadors quebequesos a Europa, establirà lligams amb difusors i socis europeus i donarà suport a la presència dels artistes quebequesos a les xarxes culturals europees de creació.

5. INCREMENTAR LA CAPACITAT D'ACCIÓ DEL QUÉBEC I EL DESENVOLUPAMENT DE L'EXPERTESA

Per poder defensar els seus interessos i desenvolupar la capacitat d'acció en territori europeu, el Québec disposa de les relacions amb nombrosos socis, especialment amb els països on se situen les seves representacions. El Québec també manté vincles amb els estats federats i les regions d'Europa que, com ell, reivindiquen una participació en la governança mundial i que sovint són responsables de l'aplicació efectiva de decisions adoptades en els grans fòrums internacionals. La xarxa diplomàtica oberta per la pertinença del Québec a la Francofonia, la seva participació en els treballs de la UNESCO i la diplomàcia parlamentària donen al Québec un accés directe a molts decisors europeus, cosa que facilita la formació de coalicions en reptes que resulten interessants per al Québec.

De la mateixa manera, el Québec aposta pels intercanvis de l'expertesa amb les administracions públiques europees, sobretot en matèria de lluita contra el canvi climàtic amb els estats i les regions d'Europa que tinguin polítiques innovadores i una acció internacional coherent i dinàmica en aquesta matèria. La immigració, la seguretat pública i la justícia també apareixen com a segments importants per a una cooperació major entre el Québec i Europa.

Finalment, el Govern pretén fer créixer la seva xarxa de representacions amb l'obertura d'una oficina a Moscou per tal d'aprofitar les oportunitats econòmiques que Rússia ofereix.

CONCLUSIÓ

En el context d'aquesta *Estratègia del Govern del Québec respecte a Europa*, cal que les relacions del Québec amb Europa es desenvolupin en el curs dels tres pròxims anys. La relació Québec-Europa està ancorada en una visió a llarg termini basada en sòlides convergències de punts de vista pel que fa a un model de societat modern, democràtic i pacífic, basat en la diversitat cultural, el desenvolupament sostenible, la bona governança i el progrés social. D'aquesta convergència sorgeix una rica cooperació bilateral i multilateral entre les societats que reforça el diàleg polític i respon als interessos prioritaris del Québec pel que fa a la prosperitat econòmica i la mobilitat de les persones i de la cultura.

En aquest context favorable per a l'acostament, els lligams creats i cultivats durant els últims cinquanta anys cobren avui tota la seva importància i, els propers tres anys, trobaran la seva prolongació en nous instruments de desenvolupament de la relació Québec-Europa.

Les gires de promoció del Plan Nord a Europa que ha dut a terme el primer ministre del Québec al juny i l'octubre del 2011 permeten albirar grans possibilitats pel que fa a la inversió europea al Québec.

L'aplicació de l'*Acord entre el Québec i França en matèria de reconeixement mutu de les qualificacions professionals* concretarà la creació d'un veritable espai de mobilitat transatlàntic, que el Québec espera que s'estendrà a altres països europeus.

Finalment, l'*Acord econòmic i comercial global entre el Canadà i la Unió Europea* estimularà no sols els intercanvis econòmics entre el Canadà, el Québec i Europa, sinó també la cooperació en nombrosos sectors neuràlgics. Gràcies a aquesta *Estratègia* i als esforços duts a terme pels ministeris i les representacions a Europa per portar-la a terme, el Québec ho té tot per considerar amb optimisme el desenvolupament de la seva relació amb Europa durant els anys vinents.

Sota la coordinació del Ministère des Relations internationales (Ministeri de Relacions Internacionals), diversos ministeris i organismes del Govern del Québec han participat en l'elaboració d'aquesta Estratègia del Govern del Québec respecte a Europa i en garantiran l'aplicació:

Ministère de la Culture, des Communications et de la Condition féminine (MCCCF - Ministeri de la Cultura, de les Comunicacions i de la Condició Femenina);

Ministère du Développement durable, de l'Environnement et des Parcs (MDDEP - Ministeri de Desenvolupament Sostenible, de Medi Ambient i de Parcs);

Ministère du Développement économique, de l'Innovation et de l'Exportation (MDEIE - Ministeri del Desenvolupament Econòmic, de la Innovació i de l'Exportació);

Ministère de l'Éducation, du Loisir et du Sport (MELS - Ministeri d'Educació, de Lleure i d'Esports);

Ministère de l'Emploi et de la Solidarité sociale (MESS - Ministeri d'Ocupació i de Solidaritat Social);

Ministère de l'Immigration et des Communautés culturelles (MICC - Ministeri d'Immigració i de Comunitats Culturals);

Ministère des Ressources naturelles et de la Faune (MRNF - Ministeri de Recursos Naturals i de Fauna);

Ministère de la Sécurité publique (MSP - Ministeri de Seguretat Pública);

Ministère du Tourisme (MTO - Ministeri de Turisme);

Ministère du Travail du Québec (Ministeri de Treball del Québec);

Directeur des poursuites criminelles et pénales (DPCP - Director de Diligències Criminals i Penals);

Investissement Québec (IQ - Inversió Québec);

Office des professions du Québec (OPQ - Oficina de Professions del Québec);

Office Québec-Monde pour la jeunesse, Office franco-québécois pour la jeunesse, Office Québec Wallonie Bruxelles pour la jeunesse (Oficina Québec-Món per a la Joventut, Oficina Francoquebequesa per a la Joventut, Oficina Québec Valònia Brussel·les per a la Joventut).

De la mateixa manera, les representacions del Govern del Québec a Europa estan estretament associades al conjunt de la gestió:

Délégation générale du Québec à Bruxelles (Delegació General del Québec a Brussel·les);

Délégation générale du Québec à Londres (Delegació General del Québec a Londres);

Délégation générale du Québec à Munich (Delegació General del Québec a Munic);

Délégation générale du Québec à Paris (Delegació General del Québec a París);

Délégation du Québec à Rome (Delegació del Québec a Roma);

Bureau du Québec à Barcelone (Oficina del Québec a Barcelona);

Bureau du Québec à Berlin (Oficina del Québec a Berlín).

Aquesta estratègia s'inscriu en continuïtat amb la *Política internacional del Québec*.

MINISTÈRE DES RELATIONS INTERNATIONALES DU QUÉBEC

En vertu de la seva llei constitutiva i en qualitat de coordinador de l'acció internacional del Govern i de la dels seus ministeris i organismes, el Ministeri té la missió de promoure i defensar els interessos del Québec en l'àmbit internacional, perquè s'asseguri el respecte de les seves competències i la coherència de l'acció governamental. L'exercici d'aquesta missió implica una concertació estreta amb tots els socis governamentals interpel·lats per les qüestions internacionals.

PLA D'ACCIÓ 2012-2015
DE L'ESTRATÈGIA DEL GOVERN DEL QUÉBEC
RESPECTE A EUROPA

PLA D'ACCIÓ 2012-2015 DE L'ESTRATÈGIA DEL GOVERN DEL QUÉBEC RESPECTE A EUROPA

OBJECTIUS I ACCIONS

AFAVORIR LA PROSPERITAT ECONÒMICA	DONAR SUPORT A LA COOPERACIÓ EN MATÈRIA DE RECERCA I D'INNOVACIÓ	POTENCIAR LA MOBILITAT DE LES PERSONES	PROMOURE LA CULTURA QUEBEQUESA	INCREMENTAR LA CAPACITAT D'ACCIÓ DEL QUÉBEC I EL DESENVOLUPAMENT DE LES EXPERTESSES
<p>1. Afavorir la conclusió, l'aplicació i el seguiment de l'Acord econòmic i comercial global entre el Canadà i la Unió Europea:</p> <ul style="list-style-type: none"> • completar les negociacions de l'acord amb la participació plena del Québec a les sessions de negociació; • promoure l'acord i maximitzar-ne les repercussions tan bon punt entri en vigor; • garantir una participació del Québec en el seguiment de la gestió de l'acord. <p style="text-align: right;"><u>MDEIE, MRI</u></p> <p>2. Oferir anualment un suport personalitzat a un mínim de dues-centes empreses quebequeses que vulguin exportar als mercats europeus, especialment en els sectors prioritaris de les tecnologies de la informació, de les ciències de la vida, de les tecnologies verdes, del material de transport i dels nous materials, com també acollir cada any un mínim de vint compradors europeus interessats pels productes procedents dels sectors d'excel·lència del Québec.</p> <p style="text-align: right;"><u>MDEIE, CRIQ</u></p> <p>3. Reforçar els lligams amb els inversors organitzant reunions cada any amb els responsables de com a mínim dues-centes empreses europees, de les quals cinquanta tinguin seus socials al Québec, i també amb almenys cent cinquanta filials europees al Québec, a fi d'incitar-les a:</p> <ul style="list-style-type: none"> • invertir al Québec; • reinvertir en les seves filials o crear noves filials en altres sectors d'activitat. <p style="text-align: right;"><u>IQ</u></p> <p>4. En el marc del Plan Nord, afavorir la prospecció d'inversions en els àmbits energètic, miner, forestal, de la fauna, bioalimentari, turístic i en matèria d'infraestructura, i també en la primera i segona transformacions dels metalls i dels productes del bosc.</p> <p style="text-align: right;"><u>IQ, MDEIE, MRNF, MRI</u></p> <p>5. Donar suport a la internacionalització dels segments d'excel·lència i les concentracions industrials quebequeses cap als territoris prioritaris del Québec a Europa.</p> <p style="text-align: right;"><u>MDEIE, MRI</u></p> <p>6. Fomentar el desenvolupament del mercat europeu per als productes del bosc quebequeses a través de la instauració d'una Estratègia de diversificació de les exportacions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • donar suport a la prospecció del mercat amb la contractació a Brussel·les d'un representant especialitzat en codis i normes per als productes del bosc a fi de reforçar el coneixement de les normes europees; • promoure, en el si de la Unió Europea, les pràctiques forestals quebequeses que pretenen garantir un condicionament sostenible dels boscos. <p style="text-align: right;"><u>MRNF, MRI</u></p> <p>7. Fer augmentar el nombre de turistes europeus al Québec:</p> <ul style="list-style-type: none"> • desenvolupar l'oferta turística quebequesa tenint en compte l'exertesa de destinacions turístiques europees competitives, sobretot les de França, el Regne Unit i els països nòrdics; • fer servir una imatge de marca de la destinació quebequesa que sigui atractiva per als europeus; • desplegar esforços promocionals en els mercats turístics europeus; • fomentar, a través de projectes de promoció conjunts amb Ontàrio, que els operadors turístics europeus desenvolupin paquets que incloguin el Québec; • acollir cada any tres-cents operadors turístics i periodistes europeus al Québec en el marc de beques de desplaçament i de gires de familiarització i de premsa. <p style="text-align: right;"><u>MTO</u></p>	<p>8. Afavorir el desenvolupament d'iniciatives estratègiques de recerca i d'innovació, sobretot a través de la posada en marxa d'un equip, a la Delegació General del Québec a Brussel·les, dedicat a la recerca i la innovació.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MDEIE</u></p> <p>9. Facilitar, en el marc del Plan Nord, el desenvolupament i l'ús compartit de coneixements científics sobre els medis nòrdics entre els investigadors quebequesos i europeus, a fi de posar en valor els recursos naturals i del territori, el benestar de les comunitats, la infraestructura, la biodiversitat nòrdica, la protecció dels ecosistemes i els canvis climàtics.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MRNF, MDDEP, MDEIE</u></p> <p>10. Organitzar de manera periòdica un fòrum sobre la innovació que aplegui socis quebequesos i europeus dels sectors públics i privats de la recerca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • determinar les prioritats d'acció; • garantir el seguiment de projectes conjunts; • intercanviar l'expertesa i les bones pràctiques. <p style="text-align: right;"><u>MDEIE, MRI</u></p>	<p>11. Aplicar els Acords de reconeixement mutu sorgits de l'Acord entre el Québec i França en matèria de reconeixement mutu de les qualificacions professionals, com també l'Acord entre el Govern del Québec i el Govern de la República francesa relatiu a la mobilitat professional i la integració dels migrants, es tracta de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • promoure, entre els treballadors francesos, els múltiples avantatges d'instal·lar-se al Québec i treballar-hi; • facilitar l'obtenció de les aptituds legals per exercir una professió, una funció o un ofici reglamentat, i l'accés a les mesures compensatòries prescrites pels col·legis professionals, com ara la formació complementària i les pràctiques; • facilitar les gestions per a l'obtenció o el manteniment dels permisos d'entrada, d'estada i de treball; • donar accés als serveis d'integració socioprofessional; • donar suport a les empreses per al reclutament de mà d'obra o la mobilitat del seu personal al territori de l'altra part; • intercanviar la informació, compartir les bones pràctiques i aplicar accions concretes de cooperació entre els dos governs. <p style="text-align: right;"><u>MRI, MICC, MESS, OPQ, MELS, Ministère du Travail</u></p> <p>12. Facilitar el reconeixement mutu de les qualificacions professionals i la mobilitat de la mà d'obra entre el Québec i altres països d'Europa.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MDEIE</u></p> <p>13. Afavorir la mobilitat professional i la cooperació en matèria d'integració dels migrants entre el Québec i Catalunya.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MICC, MESS</u></p> <p>14. Donar suport a les empreses i als organismes públics quebequesos en les seves activitats de prospecció de noves fonts potencials de mà d'obra qualificada i de reclutament a Europa.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MICC, MESS</u></p> <p>15. Concloure o renovar els acords de seguretat social amb els països europeus.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI</u></p> <p>16. Continuar i incrementar els intercanvis de joves entre el Québec i Europa i la seva integració en el mercat de treball:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fomentar els intercanvis de joves entre el Québec, França i Valònia-Brussel·les; • arribar a acords de col·laboració entre l'OQMJ i altres regions europees; • afavorir la formació i la difusió de les creacions dels joves artistes quebequesos en el territori europeu. <p style="text-align: right;"><u>OQMJ, OFQJ, OQWBJ</u></p> <p>17. Promoure més l'oferta educativa quebequesa a Europa per atraure un major nombre d'estudiants europeus al Québec.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI, MELS</u></p>	<p>18. Donar suport als artistes, els creadors i les empreses del Québec en els seus esforços de desenvolupament del mercat europeu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organitzar quinze missions anuals de difusors, programadors i editors al Québec i a Europa arran de grans esdeveniments culturals en què el Québec sigui present; • fomentar una participació quebequesa en deu mercats o esdeveniments culturals d'importància a Europa cada any, sobretot en els esdeveniments en què el Québec sigui convidat. <p style="text-align: right;"><u>MCCCF, CALQ, SODEC, MRI</u></p> <p>19. Donar suport, a través d'acords de cooperació amb els països i les regions europees, a la realització de cinquanta-cinc projectes culturals que tinguin com a objectiu les col·laboracions, les coproduccions i els intercanvis d'expertesa.</p> <p style="text-align: right;"><u>MCCCF, CALQ, SODEC, Musées nationaux, BAnQ, MRI</u></p> <p>20. Afavorir l'accés de quinze artistes quebequesos a estudis i tallers-residències a Europa i, en contrapartida, el de quinze artistes europeus en el si d'estudis i tallers-residències al Québec per enriquir la seva trajectòria i desenvolupar contactes professionals.</p> <p style="text-align: right;"><u>MCCCF, CALQ, MRI</u></p>	<p>21. Desenvolupar a llarg termini les relacions polítiques, econòmiques i institucionals amb Rússia a través de l'obertura d'una Oficina del Québec a Moscou.</p> <p style="text-align: right;"><u>MRI</u></p> <p>22. Basar-se en les xarxes accessibles al Québec conforme a la seva pertinença a la Francofonia per fer valer els interessos del Québec a Europa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • iniciar reunions i activitats amb els diplomàtics dels països europeus membres i observadors de la Francofonia sobre temes que afecten el Québec; • participar en activitats dels grups d'ambaixadors francòfons en les capitals i dins de les organitzacions internacionals per promoure la llengua francesa i la cultura quebequesa; • afavorir el desenvolupament i l'aprofundiment de xarxes francòfones d'expertesa. <p style="text-align: right;"><u>MRI</u></p> <p>23. Reforçar la cooperació en matèria de canvis climàtics i de desenvolupament sostenible amb les regions europees:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fer la promoció del paper dels estats federats i les regions en l'aplicació dels compromisos internacionals que afecten els seus sectors de competència; • fomentar els intercanvis d'expertesa entre el Québec i Europa en matèria de canvi climàtic i de desenvolupament sostenible. <p style="text-align: right;"><u>MRI, MDDEP</u></p> <p>24. Desenvolupar la cooperació i els intercanvis d'expertesa en matèria d'immigració amb Europa, especialment amb el Consell d'Europa i la Comissió Europea sobre les qüestions d'integració dels migrants, de gestió de la diversitat, de diàleg intercultural, d'interculturalisme i de lluita contra la discriminació i, més específicament, els indicadors d'integració i de cohesió social.</p> <p style="text-align: right;"><u>MICC, MRI</u></p> <p>25. Prosseguir i desenvolupar la cooperació en matèria de seguretat pública i de justícia entre el Québec i els països europeus:</p> <ul style="list-style-type: none"> • participar en intercanvis d'expertesa en matèria de seguretat interior a través de Francopol; • afavorir la conclusió d'acords i l'intercanvi d'experteses amb escoles de bombers i de cossos policials europeus; • posar en marxa un programa d'intercanvi d'expertesa amb serveis judicials europeus. <p style="text-align: right;"><u>MSP, DPCP</u></p>

